

พัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในระยะสิบปี (พ.ศ. 2493-2503)

บุญชนะ อิศภากร

คำนำ รายงานนี้แสดงโดยสังเขปถึงพัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในระยะ 10 ปีที่ล่วงไปแล้ว ทั้งนี้ เท่าที่สามารถจะรวบรวมได้ภายในเวลาอันจำกัด ได้กล่าวถึงแนวโน้มโดยทั่วไป, แผนเศรษฐกิจ, ตลอดจนปัญหาอันเกี่ยวกับประชากร, เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่เกิดจากธรรมชาติ, ปศุสัตว์, การประมง, การสหกรณ์, การอุตสาหกรรม, การโลหกิจ, การชลประทาน และการพลังงาน, การขนส่งและการคมนาคม, การศึกษา, การสาธารณสุขและสวัสดิการ, การช่วยเหลือจากต่างประเทศและพัฒนาการในอนาคต

ความมุ่งหมายก็เพื่อให้ผู้อ่านได้มองเห็นภาพพัฒนาการของประเทศในอดีตได้พอสมควร เพื่อจะได้เกิดความคิดในอันจะช่วยกันหาทางพัฒนาการประเทศได้ยิ่ง ๆ ขึ้นต่อไป หัวข้อที่เขียนไว้น่าจะมีมากและละเอียดกว่านี้ แต่ความจำกัดของเวลาทำให้ต้องพอใจในงานเพียงเท่านั้นไปพลางก่อน

ในการรวบรวมได้รับความร่วมมือจากเศรษฐกิจของ กศว. สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ, ก้อน นายถิร พูลสวัสดิ์, นายอภิลาส ไสสธานนท์, น.ส. ปรีญา ไสสธานนท์, นายพิทยา สมุทรภักดี และนายเกษม อุฬาสวรรณ จึงขอขอบคุณไว้ด้วย.

1. แนวโน้มทั่วไป

ในระยะ 10 ปี นับจาก พ.ศ. 2493 เป็นต้นมา ได้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นใหม่เกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศไทยตลอดมา แม้ว่าความก้าวหน้าในทางเศรษฐกิจจะเป็นไปโดยไม่ราบรื่นนัก แต่ยังไม่ได้เริ่มวางผังเศรษฐกิจอย่างจริงจังจนปลายปี พ.ศ. 2502 ก็ตาม พัฒนาการในทางเศรษฐกิจระหว่างปี 2493 - 2503 ถ้าคิดถึงการเพิ่มเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของชาติแล้ว จะเห็นว่าเพิ่มขึ้นปีละประมาณร้อยละ 4 อัตราเพิ่มของผลิตภัณฑ์ขั้นสูงกว่าอัตราเพิ่มของพลเมือง ทั้งนี้เพราะรัฐบาลและองค์การบริษัท

และเอกชนได้มากขึ้นมาเป็นอย่างดี ประกอบกับได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ
ในด้านเศรษฐกิจและวิชาการด้วย

ในระยะเวลาซึ่งชาติต่าง ๆ ที่ล่าหลังอื่น ๆ ได้ฉวยโอกาสรับประโยชน์ที่เกิดจาก
พัฒนาการทางเศรษฐกิจและวิชาการนั้น รัฐบาลไทยก็มีได้ไม่น้อยทีเดียว อย่างไรก็ตาม
อัตราการพัฒนาของไทยในค่านับเป็นทนายคดี แต่อัตรารายได้เฉลี่ยของแต่ละบุคคลของ
ชาติก็ไม่สูงเกิน 1,800 บาท ต่อปี ใน 2503 นอกจากนั้นการคาดการณ์เกี่ยวกับรายได้เฉลี่ย
แท้จริงของแต่ละบุคคลแล้ว อัตราเพิ่มนกรมเพียงร้อยละ 2 ต่อปีเท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอัตรา
ผลเมืองเพิ่มในระยะเวลาเดียวกันค่อนข้างจะน่าวิตก แม้ว่าชาติไทยจะไม่เคยอดอยาก แต่
สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการดำรงชีพควรจะได้รับปรับปรุงให้ดีขึ้น ในค่านับ
รัฐบาลไทยได้พยายามอย่างยิ่งและได้ใจส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าในทางเศรษฐกิจ
โดยตรงอยู่เป็นอันมากเฉพาะอย่างยิ่งในระยะ 2 ปีมานี้

รัฐบาลได้พยายามที่จะสร้างสถานการณ์เศรษฐกิจให้มั่นคงขึ้นโดยเร่งรัดและ
ส่งเสริมในด้านอุตสาหกรรมสำคัญ ๆ ที่จะป็นฐานนำไปสู่ความเจริญทางอุตสาหกรรมอื่น ๆ
ต่อไป ทั้งนี้ ก็เพื่อมิให้การเศรษฐกิจของชาติไปขึ้นอยู่กับสินค้าเกษตรซึ่งเป็นสินค้าใหญ่
นำเงินเข้าประเทศในระยะปัจจุบันแต่อย่างใด ในกรณี รัฐบาลได้พยายามจัดการในด้าน
การขนส่ง การคมนาคม การชลประทาน การก่้างไฟฟ้า และการพัฒนาท้องถิ่นรวมกันไป
ในตัว จะเห็นได้จากงบประมาณรายจ่ายแผ่นดินว่า รัฐบาลได้เฟื่องเต้งในค่านับมาก คือ
งบประมาณรายจ่ายในปี 2503 เพิ่มขึ้นเป็น 7,779.7 ล้านบาท ในปี 2493 มีเพียง 2,078.7
ล้านบาท ส่วนรายได้ของแผ่นดินก็ได้เพิ่มจาก 2,136 ล้านบาท ในปี 2493 เป็น 6,540 ล้านบาท
ในปี 2503

สถานการณ์การคลังของชาติมั่นคงขึ้นเรื่อย ๆ มา ดังจะเห็นได้ว่า ธนาคารโลก
ได้แถลงเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2503 อนุญาตให้ประเทศไทยกู้ยืมเงินจากต่างประเทศได้โดย
ไม่มีข้อจำกัดอย่างแต่ก่อน

เราจะเห็นได้ว่า ในระยะหลัง ๆ นี้ รัฐบาลไทยได้เปลี่ยนแปลงนโยบายและวิธีการเกี่ยวกับการส่งเสริมการอุตสาหกรรมไปในแบบเสรีนิยมมากขึ้น เริ่มด้วยการยินยอมเกี่ยวกับการจัดตั้งอุตสาหกรรมของเอกชนทั้งไทยและเทศ และโอนกิจการอุตสาหกรรมที่มั่นคงที่รัฐบาลเป็นเจ้าของไปให้เอกชนดำเนินการจัดทำต่อไป รัฐบาลไทยได้แสดงออกด้วยการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเชิเชิญทุนต่างประเทศ ดังจะเห็นได้ว่า กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมได้ยินยอมให้สิทธิพิเศษแก่บริษัทเอกชนต่างประเทศที่สนใจจะลงทุนในประเทศไทย ซึ่งพอจะสรุปได้ คือ

1. ผ่อนผันภาษีเงินได้ให้ชั่วคราวระยะเวลาอันสมควร
2. ผ่อนผันภาษีเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องจักรในการผลิต
3. ผ่อนผันภาษีเกี่ยวกับวัตถุดิบที่สำคัญแก่การอุตสาหกรรม
4. เพิ่มภาษีเกี่ยวกับสินค้าที่นำเข้ามาแข่งขันเท่าที่จำเป็นภายในระยะเวลาจำกัด

ดังนั้น เมื่อระยะเวลา 2493 - 2503 ผ่านพ้นไปแล้ว ผลผลิตรวมของชาติจึงเพิ่มจาก 25,595.4 ล้านบาท ในปี 2493 ขึ้นไปเป็น 51,852.8 ล้านบาท ในปี 2503 ส่วนดัชนีค่าครองชีพเพิ่มจาก 100 ในปี 2493 เป็น 160 ในปี 2503

2. แผนเศรษฐกิจ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติได้ตั้งขึ้นเมื่อปี 2502 เพื่อปรับปรุงส่งเสริมเกี่ยวกับการวางแผนเศรษฐกิจเกี่ยวกับของรัฐทั้งหมด สำนักงานนี้เป็นหน่วยราชการซึ่งได้ร่างโครงการ 6 ปีของชาติ (2504 - 2510) ขึ้นแล้ว โครงการ 6 ปีนี้เพิ่งสำเร็จและประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อปลายปี 2503 เป็นโครงการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความก้าวหน้าในด้านรัฐบาล ซึ่งรวมเงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศเป็นจำนวน 20,000 ล้านบาท โดยทั่วไป โครงการนี้รวมถึงการพัฒนาต่างๆ ที่รัฐบาลเข้าร่วมมือ เช่น การเกษตร ก็เพื่อการเปลี่ยนพืชเพาะปลูก การปลูกพืชเพื่อให้ได้ประโยชน์มากที่สุดในแต่ละต้นอันจำกัด ส่งเสริมการอุตสาหกรรมทั่วไป และการปรับปรุงบริการให้ประชาชนให้ดียิ่งขึ้น

ในระยะที่โครงการ 6 ปี ดำเนินอยู่ งบประมาณรายจ่ายแผ่นดินคิดเป็นร้อยละได้
ดังนี้ :-

1	รายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ	20.97
2	การศึกษา	17.43
3	การป้องกันประเทศ	17.27
4	ชำระหนี้	15.11
5	การสาธารณสุขและสวัสดิการ	11.46

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

จุดมุ่งหมายของโครงการก็เพื่อจะวางรากฐานให้บรรลุถึงซึ่งความสามารรถที่จะช่วยเหลือตนเองในด้านการเศรษฐกิจ จะได้รับรักษาอัตราลงทุนรวมให้อยู่ในระดับร้อยละ 15 ของผลิตภัณฑ์รวมของชาติต่อปี ทั้งนี้ ไม่เพียงแต่จะช่วยเหลือกรรมกรไทยซึ่งเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ให้มีงานทำอย่างเพียงพอ แต่ยังสามารถเพิ่มอัตราการรายได้ถาวรเฉลี่ยแท้จริงของบุคคลให้เป็นร้อยละ 3 ต่อปี เป็นอย่างน้อยอีกได้หนึ่งด้วย ฉะนั้น จึงเป็นที่หวังได้ว่าโครงการ 6 ปี ซึ่งมีจุดมุ่งหมายแบบจรรยาตนิยมน คงจะง่ายต่อการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเทศะ แต่ก็จะเป็นรากฐานที่เหมาะสมแก่การเจริญเติบโตเมื่อได้เริ่มโครงการต่าง ๆ ในอนาคต

อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะได้ทุ่มเทกำลังความสามารถในอันที่จะกระจ่ายเงินตามโครงการนี้ไว้ในงบประมาณรายจ่ายและการกู้ภายในประเทศ แต่การกู้เงินนอกประเทศและความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ก็เป็นที่รับประกันว่า เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในอันที่จะบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของโครงการ อันที่จริงได้มีการคาดคะเนกันว่า การช่วยเหลือจากต่างประเทศและเงินกู้ยืมจากประเทศนั้นจะเป็นประมาณร้อยละ 30 ของจำนวนเงินที่ใช้ในการลงทุนทั้งหมด แต่ก็ได้พยายามอย่างมากที่จะหาทุนภายในประเทศมาตั้งด้วย

ในระยะเวลา 10 ปี (2493 - 2503) เงินกู้จากต่างประเทศทั้งหมดมีจำนวน 186 ล้านดอลลาร์อเมริกัน และเงินการช่วยเหลือจากต่างประเทศในด้านการร่วมมือทางวิชาการและเศรษฐกิจมีจำนวน 224 ล้านดอลลาร์อเมริกัน หากจะเปรียบเทียบเงินช่วยเหลือที่

ไทยได้รับกับประเทศในเอเชียอาคเนย์แล้ว จะเห็นว่าเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศให้แก่ประเทศไทยน้อยกว่าประเทศอื่นในระยะเดียวกัน ทั้งนี้ ย่อมเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้พยายามอย่างเต็มที่ที่จะบรรลุถึงพัฒนาการเศรษฐกิจโดยพึ่งตนเอง และลดความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้น้อยลงเท่าที่จะทำได้

3. ประชากร

แม้ว่ารายงานชนิดสุดท้ายประจำปีการสำรวจสำมะโนประชากร พ.ศ. 2503 จะยังไม่เสร็จสมบูรณ์ แต่รายงานเบื้องต้นแสดงให้เห็นว่า จำนวนประชากรได้เพิ่มขึ้นเป็น 25,519,965 คน เป็นชาย 12,729,018 คน และหญิง 12,790,947 คน จำนวนประชากรในปี 2493 มี 18,661,000 คน ฉะนั้น จำนวนเพิ่มในระยะ 10 ปี จึงเป็นร้อยละ 34.3 รายละเอียดต่อไปนี้จะแสดงให้เห็นถึงปัญหาจำนวนเพิ่มของประชากรในอนาคตของประเทศ

อัตรา	2502	2493
คนเกิด	32.8 ต่อพัน (2503)	28.4
คนตาย : ทวีไป	8.2	10.0
ทารก	52.0	62.0

ที่มา: สำนักงานสถิติกลาง

เนื่องด้วยกระทรวงสาธารณสุขได้พยายามอย่างเต็มที่ที่จะปราบโรคระบาด ดังจะเห็นได้ว่า จำนวนคนตายโดยโรคมมาเดรียลดจาก 35,819 ในปี 2493 เหลือเพียง 9,462 ในปี 2503 เป็นที่น่าพอใจว่า คนเราจะอายุยืนขึ้นตามลำดับ ในปี 2513 จำนวนประชากรคงจะมีถึง 33.8 ล้านคน และจะเป็น 44.8 ล้านคน ในปี 2523

รายงานของคนของการสำรวจสำมะโนประชากร 2503 แสดงให้เห็นว่ามีเพียงร้อยละ 12 ของประชากรทั้งหมดเท่านั้นที่อาศัยอยู่ในเขตนครและเมือง เขตเทศบาลทั้งหมดมี 110 แห่ง มีผู้อยู่อาศัยในเขตเทศบาลกรุงเทพ - นคร ถึงร้อยละ 45 ของจำนวนประชากร 3,022,241 คน ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลทั้งหมด

4. เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่เกิดจากธรรมชาติ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการเกษตรนำหน้า จะเห็นได้ชัดว่าร้อยละ 85 ของแรงงานทั้งหมดยังคงทำงานในด้านเกษตรและอุตสาหกรรมที่เกิดจากธรรมชาติ ในปี 2503 การเศรษฐกิจของชาติยังคงขึ้นอยู่กับการผลิตสินค้าของชาวออกจำกัญญ์ 4 ชนิด คือ ข้าว, ยาง, ไม้สัก และตะบูน ผลผลิตทางเกษตรนารายได้เข้าประเทศมากกว่าครึ่งหนึ่งของรายได้ทั้งหมดของประเทศ และไม่ขอยกกว่าร้อยละ 90 ของสินค้าชาวออกทั้งหมด ค่าครองชีพอย่างคร่าว ๆ ผลผลิตชาวอย่างเดียวมจะมีจำนวนเกือบหนึ่งในห้าของผลผลิตรวมของชาติ ถ้าคิดเป็นตอเงิน

อย่างไรก็ดี ผลผลิตเกษตรกรรมอื่น ๆ เช่น ข้าวโพด เม็ดคุดะหุ้ง ถั่วเหลือง มันสำปะหลัง ปอ ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในบั้นต้น ๆ มา ทั้งนี้ เนื่องจากรัฐบาลได้ช่วยเหลือในด้านวิชาการปลูก และการผลิตโดยทั่ว ๆ ไป จะเห็นได้ว่าพื้นที่ใหม่ ๆ เพาะการเพาะปลูกได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แต่ทว่าไม่รวมพื้นที่เพาะปลูกข้าว ดังจะเห็นได้จากตารางข้างล่าง

ตารางที่ 1

ความเจริญก้าวหน้าในการเกษตรโดยการเปลี่ยนพืชเพาะปลูก

พืช	2493		เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลได้เฉลี่ย (ห้ามทดลองต่อไร่)
	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลได้เฉลี่ย (ห้ามทดลองต่อไร่)		
ข้าว	34,624,900	3.4	(2503) 36,360,000	3.4
ข้าวสาลี	192,100	1.85	(2501) 382,400	2.86
ข้าวโพด	217,500	2.06	(2502) 1,248,500	4.23
ฝ้าย	229,100	1.48	(2502) 300,700	2.09
ถั่วต่าง ๆ	820,000	2.16	(2502) 1,050,400	3.05
ปอกระเจา	—	—	(2501) 17,178	6.0
ปอแก้ว	—	—	(2501) 127,450	3.8

ข้อสังเกต : ปอกระเจา และปอแก้ว พังจะได้รับกาพินฟูเร็ว ๆ นี้ ฉะนั้น รายละเอียดในปี
การผลิต 2493 จึงไม่มี

ที่มา : กรมสถิติกรรมและกรมการข้าว

รัฐบาลไทยมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในขั้นที่จะสร้างรากฐานในด้านการเกษตรให้มั่นคง ซึ่งจะเป็นทางนำไปสู่อุตสาหกรรมและความรุ่งเรืองในด้านอุตสาหกรรมด้วย ซึ่งในด้านการเปลี่ยนแปลงเพราะปลูกสามารถแบ่งเบาความสำคัญขอผลผลิตทางการเกษตรบางชนิดลงได้ไม่มากนักเลย นอกจากนี้กระทรวงเกษตรยังได้ช่วยเหลือในขั้นที่จะขยายและเพิ่มผลผลิตซึ่งเป็นผลผลิตสำคัญของสินค้าส่งออก เช่น การส่งจมน้ำไม้ ซึ่งช่วยเหลือในด้านการไม้สักและยางมาก สำหรับยางพารา นั้นได้รับความกระทบกระเทือนทั้งในด้านราคาและจำนวนผลิต เนื่องจากเกิดมัยยางเทียมขึ้น จะเห็นได้ว่าในปี 2493 ผลิตยางพาราได้ 114,535 เมตริกตัน และในปี 2502 ผลิตได้เพียง 173,990 ตัน

5. ปศุสัตว์

เกษตรกรในประเทศไทยไม่ค่อยจะสนใจมากนักเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ จึงเห็นได้ว่าไม่มีการเลี้ยงและบำรุงพันธุ์สัตว์อย่างจริงจังเลย อย่างไรก็ตาม จำนวนกระบือและหมูได้เพิ่มจาก 5,421,800 และ 3,150,000 ในปี 2493 เป็น 6,442,300 และ 4,205,000 ในปี 2502 ตามลำดับ แต่จำนวนโคและม้าลดลงเล็กน้อย

ในปี 2503 กระทรวงเกษตรเริ่มต้นบงการเลี้ยงสัตว์เพื่อนานนม และพร้อมกันนั้นก็แนะนำวิธีการอย่างใหม่เกี่ยวกับการเลี้ยงเพื่อนานนมขึ้นในประเทศไทย ได้เพิ่มคุณภาพของสัตว์เหล่านี้โดยการหาซื้อพันธุ์สัตว์ดี ๆ จากต่างประเทศโดยการควบคุมโรคระบาดสัตว์ และโดยการผสมพันธุ์เทียม มีหลายประเทศ เช่น เดนมาร์ก เยอรมนี ได้ช่วยเหลือเอาไว้ได้ ประเทศไทยโดยได้ตั้งผู้ชำนาญและผู้แนะนำมาร่วมงานกับกรมปศุสัตว์ จึงเป็นที่หวังกันว่าเมื่อโครงการ 6 ปี ในปี 2510 ดำเนินเสร็จ การผสมพันธุ์โคคงจะเป็นอาชีพใหม่ที่นำสันใจของเกษตรกรของชาติ

6. การประมง

อุตสาหกรรมการประมงของประเทศไทยในด้านความเจริญก้าวหน้า หรือระวางที่จับได้เป็นต้นนับไม่ได้ว่าแสดงถึงความก้าวหน้าอะไรเป็นพิเศษ ยังคงเป็นอุตสาหกรรมย่อย ๆ

ภายในครอบครัวอยู่ แม้ว่าในปีหลัง ๆ ที่แล้วมานี้ ได้มีบริษัทรับปลาดังขึ้นเพื่อการจับปลา
เป็นตาเป็นต้น แต่ของเรือจับปลาดังยังคงมีเพียงเรือตนเองเล็ก ๆ รายละเอียดเปรียบเทียบ
มคณ :-

	2495	2500
ปลาน้ำเค็ม (ตัน)	138,500	147,770
ปลาน้ำจืด (ตัน)	53,000	57,020

หมายเหตุ : เป็นที่แน่ใจว่า ทรัพยากรธรรมชาติทางน้ำยังมีอยู่มากมาย หากแต่ยังไม่ได้นำมาใช้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่

ที่มา : กรมประมง

7. การสหกรณ์

รัฐบาลได้ยื่นมือเข้าจัดการในด้านการสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายใหญ่เพื่อที่จะลด
“ค่าบริการ” ซึ่งค่อนข้างสูง พร้อมกันนี้ได้ช่วยเหลือเกษตรกรซึ่งเป็นกระดูกสันหลังและมี
จำนวนมากให้ได้มีรายได้สูงขึ้นกว่าเท่าที่เป็นอยู่ โดยทั่ว ๆ ไปการสหกรณ์นิยมเพื่อก่อตั้ง
และสหกรณ์การค้ำอยู่มาก ซึ่งเกษตรกรเป็นสมาชิก จากปี 2493 ถึง 2503 จำนวน
ร้านสหกรณ์เพิ่มจาก 8,006 เป็น 10,705 ในขณะที่ยอดเงินจำนวนสมาชิกเพิ่มจาก 274,300
เป็น 403,745 แม้ว่าตามตัวเลขจะพัฒนาการที่ค่อนข้างดี แต่ยังคงถึงความเพียร
ในอนาคตจะนำมาซึ่งการออมทรัพย์และเพิ่มรายได้ของเกษตรกร ปัจจุบันกระทรวงสหกรณ์
ได้เพิ่งตั้งเขาใจได้เกี่ยวกับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการเกี่ยวกับสหกรณ์ร้านค้าทั่ว ๆ ไป
และสหกรณ์ชนกิจ

8. การอุตสาหกรรม

การอุตสาหกรรมในประเทศไทยในปี 2503 ไม่คึกคักหรือกว้างใหญ่ไพศาลนัก คง
จะเห็นได้ชัดว่า จำนวนเพียงร้อยละ 8.5 ของแรงงานทั้งหมดเท่านั้นที่เข้าทำงานเกี่ยวกับ

อุตสาหกรรมและการขุดเหมืองแร่ จำนวนโรงงานที่มีแรงงานมากกว่า 5 คน ในปี 2493 มีประมาณ 1,750 โรงงานเท่านั้น และทั้งหมดตั้งอยู่ในเขตพระนคร - ธนบุรี ในปี 2502 จำนวนโรงงานได้เพิ่มขึ้นเป็น 13,388 โรง ซึ่งกว่าครึ่งของจำนวนอยู่ในเขตพระนคร - ธนบุรี อย่างไรก็ตาม เป็นการแสดงให้เห็นว่า ในระยะหนึ่งความเคลื่อนไหวด้านกิจการอุตสาหกรรมมากขนาดไหน สอดคล้องสามารถชี้ถึงกำลังความเข้มแข็งของการอุตสาหกรรมของชาติ มิใช่ ดังน :-

2502	ซีเมนต์	870,000 เมตริกตัน
	กำลังไฟฟ้า	319,813,900 ชั่วโมงกิโลวัตต์

เนื่องจากนโยบายเสรีนิยมเกี่ยวกับการอุตสาหกรรมซึ่งกำลังใช้โดยรัฐบาลประเทศที่จะเพิ่มขยายกิจการในด้านนี้ โดยเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในด้านวิชาการและส่งเสริมการอุตสาหกรรมเอกชน องค์การส่งเสริมการลงทุนได้ตั้งขึ้นเมื่อปี 2502 ซึ่งแสดงถึงวัตถุประสงค์แรกในอันที่จะดึงดูดการลงทุนทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ในขณะนั้นรวบรวมใน ทุก ๆ แขนงของการอุตสาหกรรมประมาณ 100 ราย ที่ยื่นขอลงทุนได้รับความเห็นชอบ ซึ่งประมาณเงินที่กลุ่มนำมาลงทุนทั้งหมดประมาณ 3,000 ล้านบาท ร้อยละ 65 ของเงินจำนวนนั้นมาจากกลุ่มลงทุนเอกชนจากต่างประเทศ เป็นที่คาดกันว่า การลงทุนทั้งหมดนี้จะสามารถช่วยรับคนเข้าทำงานได้ถึง 19,000 คน

9. การโลหกิจ

อุตสาหกรรมขุดแร่ในประเทศไทยได้เจริญก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งในด้านปริมาณการผลิตและด้านกำลังการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับแร่ดีบุก, ตะกั่ว, วุลแฟรม, ถ่านหิน และแร่เหล็ก ตามตัวเลขข้างล่างนี้

ผลผลิตแร่ธาตุต่าง ๆ

แร่	2493	2503
ดีบุก (เมตริกตัน)	10,530	16,668.9
วูดแฟรม (เมตริกตัน)	1,143	6,090
ตะกั่ว (เมตริกตัน)	1,355	5,300
เหล็ก (เมตริกตัน)	2,657	11,460
ถ่านหิน (เมตริกตัน)	-	250,000

หมายเหตุ: ตัวเลขในปี 2503 เป็นตัวเลขคาดการณ์ ซึ่งคิดจากตัวเลขของ 9 เดือนที่ทราบแล้ว
ของปี

ที่มา: กรมโลหกิจ

การขุดแร่ดีบุกมิได้กระทำกันอย่างเต็มกำลังความสามารถผลิต ทองแดงด้วยมี
ข้อตกลงระหว่างประเทศผูกพันอยู่ ประเทศไทยจึงขุดเท่าที่ได้โควตาที่กำหนดไว้ในปี 2503
ประเทศไทยขายดีบุกได้ร้อยละ 9 ของผลผลิตดีบุกทั้งหมดของโลก ผลผลิตของแร่วูดแฟรม
ก็เช่นกัน แต่สาเหตุที่ขุดน้อยก็เพราะประมาณ 3 ปีหลังนี้ ราคาวูดแฟรมในตลาดโลกตกต่ำ
อย่างมาก

การขุดแร่เหล็กในประเทศไทยนั้นอาจเป็นไปได้อย่างยิ่งหากทางรัฐบาลยื่นมือสนับสนุน
มากเป็นพิเศษ เป็นที่เข้าใจกันว่าแม่เหล็กแร่เหล็กที่คิดในเขตตะวันตกของประเทศ ซึ่งมีแร่
ประมาณหนึ่งล้านตัน และแร่เหล็กแห่งนมเหล็กปนถึง 40-50 เปอร์เซ็นต์

ผลผลิตถ่านหินที่แม่เมาะทางเหนือของประเทศไทยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โรงไฟฟ้าใช้ถ่านหิน
ซึ่งกำลังผลิต 12,500 กิโลวัตต์ ได้สร้างจนท่เหมือง เพื่อจะได้นำไฟฟ้าไปใช้ในการก่อสร้าง
เขื่อนยั้งนี้ ในขณะที่เดียวกันโรงไฟฟ้าซึ่งสามารถผลิตได้ 75,000 กิโลวัตต์ ก็กำลังจะสร้างเสร็จ
ในเขตพระราม 6 พระนคร นอกจากนั้นเหมืองลิกไนท์ที่กระบี่กำลังจะเปิดซึ่งคาดกันว่าจะ
ผลิตได้ประมาณแสนตันต่อปี ซึ่งจะได้นำไปใช้ประโยชน์ในการกำลังไฟฟ้าที่จะสร้างในเขตนี้
โดยได้กำลังไฟฟ้า 20,000 กิโลวัตต์

10. การชลประทานและการพลังงาน

เพราะประเทศไทยเป็นประเทศกสิกรรม การขยายการทดน้ำและชลประทานให้เป็นกิจกรรมที่ใหญ่โต ย่อมจำต้องได้รับความสนใจจากรัฐบาลเป็นอย่างมากเสมอ ทั้งนี้เพราะรัฐบาลได้ระดังอยู่ตลอดมาว่า โครงการขยายการเกษตร ย่อมจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการดำรงชีวิตของประชาชนชาวไทยที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โครงการนโยมนโยบายของโครงการขยายการชลประทาน แต่เท่าที่แลดูมา งานในด้านนี้ไม่ได้ประสบความสำเร็จอย่างพอเพียงเพราะวิสัยทัศน์จะดำเนินงานได้ไม่จำนวนไม่พอ และทำให้เกิดการล่าช้า นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการเงินอีกด้วย

รัฐบาลได้ตั้งใจจะปรับปรุงกิจการในด้านชลประทานนี้ ในโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจของประเทศระยะเวลา 6 ปี โดยมีโครงการย่อยๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 โครงการชลประทาน (2504 - 2510)

ชื่อโครงการ	จะสิ้นสุดลงในปี	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนเขตก (ล้านไร่)
แม่ตาว	2505	47.54	0.16
แม่ยม	2507	115.0	0.22
แม่แตง	2510	75.0	0.15
กำแพงเพชร	2513	600.0	1.5
ทุ่งฝั่งตะวันตก	2506	158.5	0.81
แม่กลอง	2511	900.0	2.3
แก่งกระจาน	2510	70.0	0.12
ลำเพา	2511	169.0	0.09
ลำพระเพลิง	2511	96.0	0.07
เจ้าพระยา	2508	1,067.0	3.15
ยี่	2507	730.0	-

ในปี 2493 ประเทศไทยมีกำลังผลิตไฟฟ้าทั้งหมด 24,292 กิโลวัตต์ 65 เปอร์เซ็นต์ ของกำลังผลิตจำนวนอยู่ในพระนครและธนบุรี ในปี 2503 กำลังผลิตไฟฟ้าในพระนครและธนบุรีเพิ่มขึ้นเป็น 91,630 กิโลวัตต์ และ 65,804 กิโลวัตต์ ในจังหวัดอื่นๆ โครงการสร้างโรงไฟฟ้าซึ่งจะมีกำลังผลิต 75,000 กิโลวัตต์ เพื่อจำหน่ายกระแสไฟฟ้าในเขตพระนครและธนบุรี จะสิ้นสุดลงในเดือนเมษายน 2504 นี้

อย่างไรก็ตาม เป็นที่หวังกันว่า โครงการไฟฟ้ายักษ์จะเป็นแหล่งจ่ายกระแสไฟฟ้าที่ใหญ่ที่สุดในอนาคต เพราะเมื่อโครงการนี้สำเร็จแล้ว จะสามารถจำหน่ายกระแสไฟฟ้าประมาณ 560,000 กิโลวัตต์ ไปยัง 37 จังหวัด ในภาคเหนือและภาคกลางของประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีโครงการสำรวจการผลิตพลังงานไฟฟ้าในลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งคาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อไปในภายหน้า ฉะนั้น การอุตสาหกรรมและพาณิชย์ในประเทศไทย อาจจะได้ใช้พลังงานไฟฟ้าที่ถูกลงในอนาคตอันใกล้

11. การขนส่งและการคมนาคม

การขนส่งทางน้ำ ซึ่งเคยเป็นทางที่สำคัญที่สุดในประเทศไทย ยังดำรงความสำคัญอยู่จนทุกวันนี้ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญของถนน ทางหลวง และทางรถไฟในประเทศไทยที่กำลังดำเนินการพัฒนาการเศรษฐกิจต่อไป

ขณะนี้ประเทศไทยมีทางรถไฟยาว 8,500 กิโลเมตร เป็นที่หวังกันว่า ประชาชนชาวไทยจะมีโอกาสได้ใช้รถจักรไฟฟ้าดีเซลแทนรถจักรไอน้ำทั้งหมดในอนาคตอันใกล้ เพราะรัฐบาลมีโครงการปรับปรุงการรถไฟให้ทันสมัยอยู่เกือบตลอดเวลา โครงการสร้างโรงต่อตู้รถสินค้า และโครงการสร้างสะพานและทางรถไฟเพิ่มขึ้น จะสำเร็จลงในปี 2504 นี้ ถ้าการเจรจาขอเงินในปี 2503 จากธนาคารโลกเป็นผลสำเร็จ ประเทศไทยก็จะมีโครงการปรับปรุงทางรถไฟ ซึ่งจะทำให้การรถไฟของประเทศไทยได้มีโอกาสเสนอบริการที่ถูกลงและทันสมัยยิ่งขึ้นได้ในอนาคต

ในปี 2501 ประเทศไทยมีเส้นทางขนส่งและทางหลวงแผ่นดินยาว 8,000 กิโลเมตร และรัฐบาลก็ได้พยายามสร้างทางหลวงเพิ่มขึ้นอีก การสร้างทางหลวงสายตะวันออกเฉียงเหนือ ยาว 158 กิโลเมตรได้สิ้นสุดลงในปี 2501 และสายตะวันออก - ตะวันตก ยาว 130 กิโลเมตร

ในปี 2503 นอกจากรัฐบาลยังมีโครงการสำรวจการสำรวจทางอากาศเป็นจำนวนมาก ซึ่งโครงการบางอันก็ได้รับการช่วยเหลือจากต่างประเทศ ได้มีการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศเพื่อมาทำการสำรวจทางหลวงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก และภาคใต้ เพื่อที่จะเชื่อมทางรถไฟและการคมนาคมทางน้ำภายในประเทศกับแหล่งเกษตรกรรมที่เจริญของประเทศ คาดกันว่า เมื่อโครงการพัฒนาการประเทศ 6 ปี สิ้นสุดลง ประเทศไทยจะมีทางหลวงแผ่นดินที่ทันสมัยเพิ่มขึ้นอีก 1,000 กิโลเมตร

สนามบินดอนเมืองยังดำรงตำแหน่งของการเป็นท่าอากาศยานที่ทันสมัยและมีการจราจรมากที่สุดแห่งหนึ่งในภาคเอเชียอาคเนย์ ในปี 2502 รัฐบาลได้ทำการปรับปรุงท่าอากาศยานแห่งนี้ให้ทันสมัย เช่น สร้างทางวิ่งสำหรับเครื่องบินขนาดเพิ่มขึ้น ปรับปรุงบริการควบคุมการจราจรทางอากาศ และขยายตัวอาคาร ท่าอากาศยานให้กว้างขวางยิ่งขึ้น รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน 30 ล้านบาท โดยความช่วยเหลือต่างประเทศ หอบังคับการบินใหม่ ซึ่งสูงถึง 7 ชั้น ก่อตั้งจะได้รับการสร้างขึ้นในปี 2504 ทั้งนี้ เพราะจำนวนผู้โดยสารที่ใช้สนามบินดอนเมืองนั้นมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี จำนวนผู้โดยสาร (ไม่นับผู้โดยสารที่ผ่านท่าอากาศยานชั่วคราว และผู้โดยสารของบริษัทเดินอากาศไทย) เพิ่มขึ้นจาก 48,087 คน ในปี 2493 เป็น 108,364 คน ในปี 2502 ภายใต้แผนการพัฒนาการประเทศในระยะเวลา 6 ปี ก็มีโครงการสร้างสนามบินหลายแห่งในต่างจังหวัดรวมอยู่ด้วย

ในด้านการสื่อสาร ขณะนี้ประเทศไทยมีสถานีวิทยุ 17 แห่ง และสถานีโทรทัศน์ 2 แห่ง ซึ่งมีรัฐบาลเป็นเจ้าของ ในปี 2502 ประเทศไทยมีโทรศัพท์ 32,027 เครื่อง ซึ่งราวๆ ร้อยละ 95 อยู่ในเขตพระนครและธนบุรี ความนิยมในบริการสาธาณูปโภคประเภทนี้ได้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ รัฐบาลได้พยายามแก้ไขปัญหานี้โดยจัดตั้งโครงการก่อสร้างระบบโทรคมนาคมขึ้น ในปี 2503 รัฐบาลญี่ปุ่นได้ให้ความช่วยเหลือในการจัดสร้างศูนย์กลางฝึกการโทรคมนาคมขึ้น และขณะเดียวกัน ก็มีโครงการก่อสร้างระบบคมนาคมระหว่างประเทศไทยและประเทศใกล้เคียง โดยความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ในแผนการพัฒนาการเศรษฐกิจในระยะเวลา 6 ปี ยังมีโครงการที่จะขยายบริการสื่อสารไปในต่างจังหวัดด้วย

12. การศึกษา

	2493	2501
จำนวนโรงเรียน	20,929	25,737
จำนวนครู	84,735	121,132
จำนวนนักเรียน	2,985,418	4,040,609

ตัวเลขข้างบนนี้ แสดงให้เห็นอย่างแน่ชัดว่า บริการการศึกษาสำหรับนักเรียนในประเทศไทยนั้นยังคงพร่องอยู่เป็นอันมาก บริการการศึกษาชนมหาวิทยาลัยก็เช่นเดียวกัน (ดูตารางที่ 8) ถึงแม้ว่า เวลานักศึกษาที่จบจากมหาวิทยาลัยแล้ว จะมีโอกาสไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศมากขึ้นก็ตาม รัฐบาลได้ตระหนักถึงความจำเป็นในด้านนี้เป็นอย่างมาก และในแผนการพัฒนาการเศรษฐกิจระยะเวลา 6 ปีของประเทศ รัฐบาลตั้งใจจะใช้เงินร้อยละ 17.43 ของงบประมาณทั้งหมดเพื่อการศึกษา

เพื่อให้โครงการขยายบริการศึกษานี้ ดำเนินงานไปโดยรัดกุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น ได้มีการเปลี่ยนแปลงและได้จัดตั้งสภานโยบายและสภาการศึกษาแห่งชาติขึ้น เพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับการวางโครงการศึกษาและวิจัยของชาติ เพื่อความก้าวหน้าในทางสังคมโดยทั่วไป

ตารางที่ 3
การศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย
(2493 - 2501)

มหาวิทยาลัย	จำนวนนิสิต แรกเข้า		จำนวนนิสิตต้นปี การศึกษา		นิสิตสำเร็จ ปริญญา		นิสิตสำเร็จ อนุปริญญา		จำนวนอาจารย์ ประจำในคณะ		จำนวนอาจารย์ พิเศษ	
	2493	2501	2493	2501	2493	2501	2493	2501	2493	2501	2493	2501
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	782	—	2,331	5,402	156	606	76	212	99	322	119	240
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	1,483	—	19,618	37,288	756	406	—	—	—	21	146	295
มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์	404	—	1,305	2,469	193	299	61	157	212	478	144	154
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	99	—	317	1,265	12	165	70	185	40	133	36	72
มหาวิทยาลัยศิลปากร	20	—	36	188	—	4	5	39	1	14	13	60

ที่มา: สำนักงานสถิติกลาง

เริ่มตั้งแต่ปี 2501 รัฐบาลได้นิมนต์พระสังฆมุนีทรงคุณวุฒิให้ช่วยสอนนักเรียนตามโรงเรียนเทศบาลและโรงเรียนรัฐบาล เพื่อทดรองแทนจำนวนครูซึ่งมีไม่เพียงพอ ส่วนการปรับปรุงการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้ดีขึ้น รัฐบาลได้จัดสร้างวิทยาลัยทางเทคนิคขึ้นอีกแห่งหนึ่ง ในปี 2502 ในท้องที่ส่วนภูมิภาค เช่น ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้มีการจัดสร้างวิทยาลัยฝึกหัดครู โดยความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกา ก็มีศูนย์การฝึกหัดครูชนบท ซึ่งองค์การศึกษาค้นคว้าศาสตร์และวัฒนธรรมได้ช่วยจัดสร้างขึ้น นอกจากนี้ก็มีโครงการจัดสร้างมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์จังหวัดเชียงใหม่ ฉะนั้น เราอาจสรุปได้ว่า ความช่วยเหลือจากต่างประเทศเกี่ยวกับการศึกษา เช่น ความช่วยเหลือในด้านกาารให้ยืมเชียวชาญ, การให้ทุนและเครื่องอุปกรณการศึกษา เป็นส่วนสำคัญอันหนึ่งในการส่งเสริมความก้าวหน้าของการศึกษาในประเทศไทย

13. การสาธารณสุขและสวัสดิการ

ตั้งแต่ปี 2493 เป็นต้นมา การดำเนินงานในด้านสาธารณสุขและสวัสดิการในประเทศไทยได้รับความช่วยเหลืออย่างมาก จากองค์การระหว่างประเทศ เช่น องค์การอนามัยโลก กองทุนยามฉุกเฉินระหว่างประเทศสำหรับเด็ก องค์การบริหารวิเทศกิจและแผนการโคตัมโบ โครงการปรับปรุงงานในด้านที่สำคัญที่สุดก็คือ โครงการปราบมาเดเรีย, โครงการปราบโรคคุดทะราด, โครงการปราบฉับโรค, โครงการปราบโรคเรื้อน, โครงการอนามัยชนบท, โครงการปรับปรุงโรงพยาบาล และโครงการศึกษาวิชาการแพทย์ คือไปนี้เป็นต้นจนกระทั่งถึงผลงานของโครงการเหล่านี้

สาเหตุแห่งการตาย	จำนวนผู้ตาย	
	2493	2501
มาเดเรีย	35,819 คน	9,462 คน
ฉับโรค	12,206 คน	9,645 คน
โรคหัวใจ	2,519 คน	3,409 คน

ที่มา : กรมอนามัย

ขณะนี้ทุก ๆ จังหวัดมีโรงพยาบาลอย่างน้อยที่สุด 1 แห่ง และอย่างมากที่สุด 8 แห่ง รวมทั้งหมดเป็น 88 (10,210 เตียง) แห่ง (รวมโรงพยาบาลโรคจิต 5 แห่ง) ในประเทศไทยสำหรับบริการอนามัยในชนบท ขณะนี้มีการอนามัยโรงเรียน 6 หน่วย, สถานอนามัย 762 แห่ง และสถานผดุงครรภ์ 548 แห่ง ทั่วประเทศ

เพื่อเพิ่มจำนวนนายแพทย์และนางพยาบาลให้เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน ส่วนภูมิภาค ได้มีการจัดสร้างมหาวิทยาลัยแพทย์ และโรงเรียนนางพยาบาลชนบทจังหวัดเชียงใหม่ทางภาคเหนือของประเทศไทย ในปี 2503 เป็นที่หวังกันว่ามหาวิทยาลัยแพทย์แห่งนี้จะเป็นมหาวิทยาลัยตัวอย่างแก่มหาวิทยาลัยแพทย์อื่น ๆ ในส่วนภูมิภาคที่ใกล้เคียง

นอกจากนี้ไปจากนี้ ยังมีโครงการอนามัยท้องถิ่น ซึ่งดำเนินงานเพื่อปราบปรามโรคท้องร่วง และโรคบิด ซึ่งเป็นโรคที่รบกวนประชาชนชาวไทยมากเป็นที่ต้องรองจากมาเดเรีย โครงการนี้เริ่มดำเนินงานโดยการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม และการอนามัยในหมู่บ้านให้ดีขึ้น เช่น การดูแลจ่ายน้ำดื่มที่สะอาดและสุภาพบาดทั่ว ๆ ไป งานปรับปรุงอนามัยในหมู่บ้านนี้เป็นงานที่สำคัญมาก เพราะประชาชนส่วนมากมที่อยู่อาศัยในหมู่บ้าน ซึ่งโรคระบาดอาจจะเกิดขึ้นได้โดยง่าย

14. ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ

ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาการเศรษฐกิจของประเทศไทยไม่น้อย ถึงแม้ว่าความช่วยเหลือนอกเขตเป็นจำนวนเงิน จะน้อยกว่าที่ประเทศอื่นได้รับก็ตาม ระหว่างปี 2493-2503 ประเทศไทยได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศในด้านวิชาการและการเศรษฐกิจเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 224 ล้านดอลลาร์อเมริกัน และเงินกู้จากต่างประเทศจำนวน 186 ล้านดอลลาร์อเมริกัน ในระยะเวลาที่มีผู้เชี่ยวชาญเข้ามาให้ความช่วยเหลือในด้านวิชาการต่าง ๆ 1,012 คน และนักศึกษาชาวไทยได้รับทุนไปศึกษาและทำงานในต่างประเทศ 3,449 คน ภายใต้ความช่วยเหลือจากแผนการโคลัมโบ องค์การบริหารวิเทศกิจ องค์การรหัสประชาชาติ และอื่น ๆ

รัฐบาลไทยได้ตระหนักว่า การพัฒนาการประเทศนี้เป็นหน้าที่ของรัฐบาลโดยตรง แต่ในขณะเดียวกัน ความช่วยเหลือจากต่างประเทศนี้ ก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะทำ

ให้การพัฒนาการประเทศก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ในโครงการพัฒนาการประเทศระยะเวลา 6 ปี รัฐบาลคาดว่า ในงบประมาณพัฒนาประเทศคงจะได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ประมาณร้อยละ 30 ของยอดจำนวนเงินพัฒนาทั้งหมด

15. พัฒนาการในอนาคต

อนาคตของประเทศย่อมขึ้นอยู่กับอดีตและปัจจุบัน สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในระยะ 10 ปีที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่า ประเทศไทยมีความก้าวหน้ามาเรื่อยๆ ในอัตราพอสมควร ทั้งๆ ที่ได้มีการเตรียมแผนงานไว้อย่างจริงจังเลย แต่ปัจจุบันนี้เรามีแผนพัฒนาการเศรษฐกิจระยะเวลา 6 ปี (พ.ศ. 2504-2509) แล้ว ถึงแม้จะไม่ใช่แผนการที่สมบูรณ์อย่างเต็มที่ แต่ก็คงจะได้มีการแก้ไขให้ดียิ่งๆ ขึ้นในเมื่อประสพการณ์ได้ให้ความรู้แก่เราพอสมควรแล้ว นอกจากแผนการที่ดี การปฏิบัติงานและดำเนินการตามแผนการนั้น โดยเหมาะสมในทางเศรษฐกิจย่อมมีความสำคัญอยู่ไม่น้อย ข้อนี้นิยมเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารและฝ่ายวิชาการที่จะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด ผลงานจึงจะสำเร็จลุล่วงไปสู่เป้าหมายของพัฒนาการเศรษฐกิจได้

ในเบื้องต้นรัฐบาลได้เตรียมการที่จะพัฒนาพื้นฐานความสะดอกในทางเศรษฐกิจ (Basic Facilities) ให้มั่นคงเสียก่อน กล่าวคือ รัฐบาลมุ่งที่จะพัฒนาการขนส่งการคมนาคม การกำลัง เช่น การไฟฟ้า การชลประทาน การประปา และสาธารณูปโภคอื่น ๆ รวมตลอดถึงจัดระบบการศึกษาและสาธารณสุขให้เป็นหลักเสียก่อน ต่อจากนั้นจะพัฒนาการเกษตรหรือการอุตสาหกรรมไม่ว่าในแขนงใดๆ ก็จะทำให้ทำได้โดยง่าย ฉะนั้น เราจึงเห็นว่ารัฐบาลได้ตั้งต้นคัดถนนหนทางขนาดและชั้นต่างๆ เชื่อมโยงทั่วราชอาณาจักร สร้างและปรับปรุงการรถไฟให้ดีขึ้น เริ่มจัดระบบการคมนาคม เช่น การไปรษณีย์โทรเลข โทรศัพท วิทยุ และโทรทัศน์ ให้สามารถสื่อสารได้ทั่วประเทศ และให้เสร็จภายใน 3-4 ปี การกำลังก็มอบให้กรมชลประทานและการพลังงานแห่งชาติพิจารณาสร้างเขื่อนกั้นน้ำเพื่อกำจัดประทุพพิกและไฟฟ้ เช่น ทียนฮี่, ฮียนทง ฯลฯ และกำลังตำรวจจะสร้างชนบทสมน้ำใจ, ลำปาง,

อำนาจ, อำพระเพลิง, แม่แดง, คาน และทอน ๆ อีก การประปากรุงเทพฯ ก็มีโครงการปรับปรุงใหญ่ให้เสร็จใน 6 ปี การประปาต่างจังหวัดก็ได้เริ่มกันแล้วเป็นอันมาก การศึกษา ก็มีแผนการขึ้นใหม่ มุ่งที่จะส่งเสริมการศึกษาด้านเทคนิคและการช่างฝีมือ ตลอดจนการศึกษานอกห้อง เพื่อให้อุตสาหกรรมพัฒนาการทางกำลังไฟฟ้าและการอุตสาหกรรมอื่น ๆ การสาธารณสุข ก็มุ่งที่จะปราบโรคร้ายต่างๆ เช่น มาเลเรีย, วัณโรค, คุชชิตราด ฯลฯ การแพทย์ก็ขยายหนักไปในทางการป้องกันมากขึ้น ไม่ใช่เฉพาะการรักษาอย่างเดียว

ในขณะเดียวกันรัฐบาลก็มีนโยบายที่จะรวบรวมทุนมาใช้ในการผลิตทั้งทางเกษตรและอุตสาหกรรม โดยมีงบประมาณจากภาษีอากรเพื่อจัดทำเองบ้าง ก็เงินทั้งในประเทศและต่างประเทศมาลงทุนบ้าง เชิญชาวต่างประเทศมาลงทุนบ้าง นอกจากนี้ประเทศไทยยังได้รับความช่วยเหลือทั้งทางเศรษฐกิจและวิชาการจากประเทศสหรัฐอเมริกา, ประเทศในแผนการโคตัมโบ, สหประชาชาติ และอื่นๆ เพื่อจะได้นำมาส่งเสริมการพัฒนาให้ยิ่งขึ้น

การดำเนินการดังกล่าวในประเทศไทยจำเป็นต้องสร้างโครงการ (Projects) ต่างๆ ขึ้นเป็นส่วนรายละเอียดของแผนการพัฒนาก้าวเศรษฐกิจของชาติ การสร้างโครงการจะต้องมีเหตุผลดีทั้งในทางเศรษฐกิจและวิศวกรรมจึงจะสามารถดำเนินการต่อไปให้ได้ผลแน่นอนจริงจัง ถ้าทุนของเราไม่พอ โครงการที่จะสร้างขึ้นนั้นก็จะเป็นเครื่องสนับสนุนให้เราสามารถกู้หรือได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศได้โดยสะดวก ปัญหาเรื่องสร้างโครงการจึงเป็นปัญหาใหญ่ที่สุดปัญหาหนึ่งที่เผชิญประเทศไทยอยู่ในปัจจุบัน หน้าที่สำคัญของรัฐบาลก็คือจะต้องหา คน และ เครื่องมือ มาไว้สร้างโครงการดังกล่าวนี้ และภาระอันสำคัญจะต้องเร่งรัดลงไปด้วยคือได้กตของชาวยุโรปที่จะรวบรวมบรรดาเศรษฐกิจและวิศวกรรมของชาติให้เป็นกลุ่มก้อน วางระเบียบงานให้ดี และอาจจะต้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในด้านเศรษฐกิจและวิชาการเฉพาะในการจัดทำโครงการนี้เป็นการเริ่มต้นเสียก่อน เรื่องนี้สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติกำลังรีบเร่งดำเนินงานอยู่แล้ว

เป็นที่หวังว่า เราจะได้รับความร่วมมือจากต่างประเทศและองค์การสหประชาชาติด้วยดีในเรื่องนี้ ต่อจากนั้นเมื่อโครงการละเอียดเรียบร้อยแล้ว การดำเนินงานพัฒนาการเศรษฐกิจของชาติก็ควรจะรุดหน้าไปเร็วกว่าในอดีตเป็นอันมาก.

Summary

This is a brief report dealing with the economy of Thailand during the past decade. The purpose of this article is to illustrate to the reader the already achieved development in the past so as to give some ideas for the prospects of future development. The thirteen main topics included here are as follows:—

1. General Trend

Thailand's rate of yearly economic growth (GNP) during 1950 – 1960 was about 4%. The rapid growth was due to the concentrated efforts of the government and private concerns with the cooperation of foreign countries who rendered both technical and economic help. In spite of her impressive growth rate, Thailand's per capita national income was still only \$ 90 in 1960; and in terms of percentage increase in real per capita income it was only some 2% annually. Therefore, in promoting economic development further, the government had been trying to eliminate the economic instability (caused by extreme dependence on one major export crop) and to speed up the process of industrialization by facilitating the establishment of basic industries in Thailand. As a result, the budgetary expenditure was increased from 2,078.7 million baht in 1950 to 7,779.7 million baht in 1960, while the actual budget revenue went from 2,136 million baht to 6,540 million baht in the same period. It was in November 1960 that the soundness and effectiveness of Thailand's public finance was assured by the announcement of the international Bank for Reconstruction and Development for its approval in allowing Thailand to borrow freely from abroad. Toward the end of the decade (1950 – 1960) by taking the more liberal policy in industrial promotion Thailand's gross national product (GNP) rose to 51,852.8 million baht as compared with 25,595.4 million in 1950, while the cost of living index rose from 100 to 160 in the same period.

2. Economic Planning

In 1959, the National Economic Development Board was first created as a responsible agency drafting out Thailand's First Six - Year Plan (1961 – 67) The most

important objective of the Plan is to lay down the basic framework for economic self-sufficiency. In so doing, it is hoped to maintain the rate of annual gross investment to 15% of the GNP and to increase the level of real per capita income to 3% annually at least. The major investment of this plan is to come from the internal loans (70%), and the rest (30%) from abroad.

3. Population

The present population total is 25,519,965 (12,729,018 males and 12,790,947 females) as compared with 18,661,000 in 1950. (34.3% increase). The sharp increase is partly due to the decrease of death rate from diseases; such as maralia. In 1950, death by maralia was 35,819, but there were only 9,462 in 1958. It is also revealed that only 12% of the population live in urban areas.

4. Agriculture and Extracted Industries

At present, Thailand is still predominantly an agricultural country, 85% of the working population are engaged in agriculture and extracted industries. Rice, rubber, teak and tin are the principle export-products of Thailand. In fact, they are accounted for more than half of the national income and not less than 90% of total export earnings. However, as a result of the agricultural diversification policy of the government there have been some improvement in other export crops; such as maize, castor-beans, soya-bean, tapioca, and jute.

5. Live - stock

The Thai farmers have little interest in livestock breeding. Since 1950, there have been a small increase in number of buffaloes and swine and a decline in number of bullocks and horses. Nevertheless, at the end of the Six - Year Plan (1961 - 67) it is hoped that cattle breeding would become a new and challenging career of the Thai farmers.

6. Fishery

Thailand's fishing industry is still a small scale one in spite of the newly existence of a few fishing firms with larger scale of operation.

7. Cooperative Movement

The cooperative movement, advocated by the government in 1950, has proved to be unsuccessful in Thailand so far. At present, the Ministry of Cooperatives has paid more attention to the reorganization of the existing cooperative stores and rural credit societies.

8. Industry

At present, the industrial activity has become widespread throughout Thailand. The government expected to step up Thailand's industrial capacity by various means; such as increasing the level of technical know-how and promoting private enterprises. The establishment of the Board of Investment in 1959 represented the first attempt to stimulate private investment, both domestic and foreign, in all fields of manufacturing industry. A total value of 3,000 million baht were approved so far. (65% from private foreign investors).

9. Mining

Mining in Thailand had steadily improved its production, especially in the production of tin, lead, lignite and iron-ore. In 1960, the quota for Thailand's tin production is 9% of the world production according to the International Agreement. It has been estimated that one of the workable iron-ore deposits in the western part of Thailand would total at 1 million tons with about 50% of iron content.

10. Irrigation and Power

During the Six-Year Plan (1961-67) several irrigation projects will be completed. However, the major source of power supply for the future is the Yanhee Dam, which can provide power of about 560,000 Kw. to 37 provinces in the Northern and the Central parts of Thailand.

11. Transport and Communication

Highways and railways must be constructed as the national economy expands. At present, about 3,500 kilometres of railways lines are opened for public uses. If the

negotiation with IBRD for loans in 1960 were to come out successful, the second investment programme for the railway system of Thailand would be launched. Then the railway network of Thailand would be able to cope with demand for cheap and modern transport services.

In 1958, the total length of usable roads and highways in Thailand was 8,000 kilometres. Another 1,000 kilometres of modern highways will be added by the end of the Six - Year Plan.

In 1959, 30 million baht was appropriated by the government for modernizing Donmueng Airport. The Six - Year Plan also includes construction of many domestic air - terminals linking Bangkok with the outer provinces.

For Communication proper, the government owned 17 radio and 2 television stations in 1960. The construction of a telecommunication training centre is to be started in 1960 with the Japanese Government's assistance, while the regional telecommunication project went under way with the U.S. aid.

12. Education

Regarding education, the problem of the government at the present time is to provide enough schools and teachers for the rapidly increasing number of school children. From the total outlay of 20,000 million baht in the Six - Year Plan, the Educational Expenditure is earmarked for 17.43%. As a result of demand for the educational expanding, the National Council of Universities Act was repealed in 1959, and the National Council for Education was established as a responsible agent in planning for proper education programme for Thailand. Assistance from foreign countries in the form of experts, scholarships, and education equipments is also essential for the progress in education of Thailand.

13. Public Health and Welfare

The international organizations (WHO, UNICEF, ICA and etc.) had substantially improved the activities of public health and sanitation in Thailand. Most improved projects are Malaria, Tuberculosis and Heart Disease. At present, there is a minimum of one hospital in one province. In 1960, the new medical school with and associated

school of nursing is being established at Chiangmai for the purpose of increasing the supply of doctors and nurses in the rural areas.

As a conclusion, the economic position of Thailand in the past decade clearly shows that the country has throughout enjoyed a small but steady amount of economic progress in spite of the lack of organizational planning. However, for the present period, we have Six-Year Economic Development Plan (1961 - 1967) which the government will concentrate on developing Transportation, Communication, Power such as Electricity, Irrigation, Water-Supply and other Public Utilities. In order to be certain in achieving its true objectives, these projects must possess plausible justifications, in the economic and engineering viewpoints.

○ ณ ธนาคารใหญ่แห่งหนึ่ง ผู้จัดการใหญ่ต้องการจะคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถเข้าดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการ แทนคนเก่าที่ลาออกไป ได้มีคนที่น่าสนใจในตำแหน่งนี้มาสมัครหลายรายแล้ว แต่ผู้จัดการใหญ่ก็ยังไม่ชอบใจใครสักคน ตำแหน่งดังกล่าวจึงว่างอยู่

ต่อมา มีชายกลางคนรูปร่าง ท่าทางและกิริยามารยาทดีมาก มาติดต่อขอเข้าสมัครกับผู้จัดการใหญ่ เขาได้เล่าให้ผู้จัดการใหญ่ฟังว่าเขาเคยดำรงตำแหน่งอย่างนี้มาแล้วจากธนาคารอื่นกว่าสิบปี

ผู้จัดการใหญ่จึงซักถามเขาว่าเขามีความชำนาญและประสบการณ์อย่างไรบ้างตลอดเวลาที่เขทำงานอยู่สิบปีนั้น

หลังจากที่เขาเล่าให้ฟังถึงเหตุการณ์และประสบการณ์ต่าง ๆ ในระยะเวลาอันยาวนานนั้นแล้ว ผู้จัดการใหญ่ก็ให้การตัดสินใจว่า

“ผมเห็นจะรับคุณเข้าทำงานยังไม่ได้ คุณกล่าวว่าคุณมีความชำนาญงานมาถึงสิบปี แต่จากที่คุณเล่าให้ผมฟัง ผมว่าคุณมีความชำนาญงานหนึ่งปีสิบครั้งต่างหาก” ○